

PERSDOSSIER

VAN GEVANGENIS NAAR ZORG EEN CAMPAGNE VAN TE GEK!?! OVER INTERNERING

**START EN PERSVOORSTELLING
ZATERDAG 21 APRIL 2018**

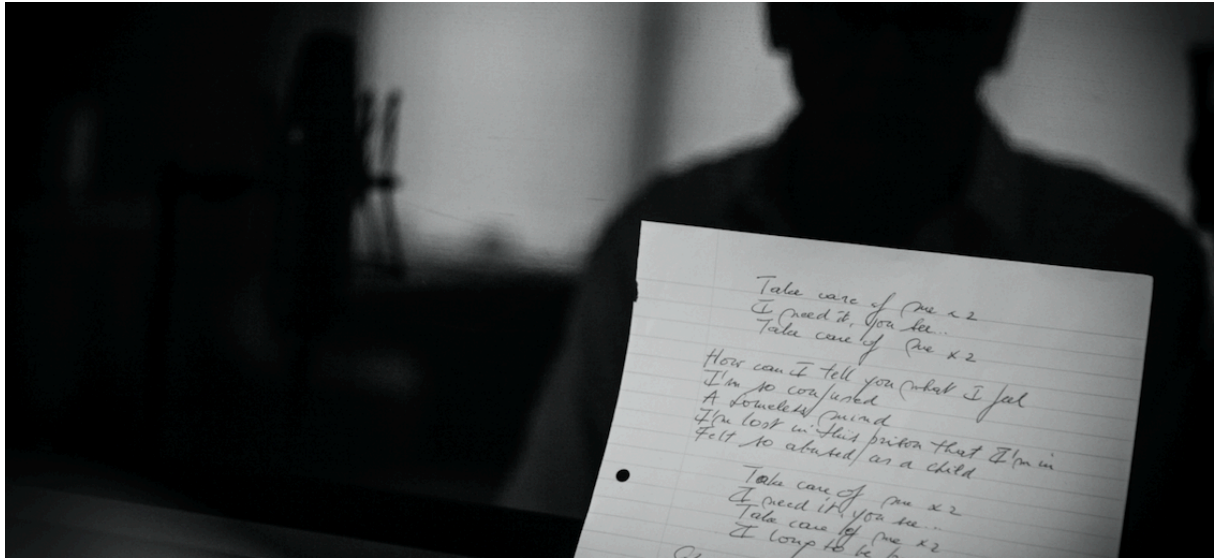
FORENSISCH PSYCHIATRISCH CENTRUM ANTWERPEN

‘Van Gevangenis naar Zorg’ is een campagne van Te Gek!?! i.s.m. de Vlaamse gevangenis, de justitiehuis, de Forensische Psychiatrische Centra, verschillende psychiatrische ziekenhuizen, de netwerken internering, Similes, Zorgnet-Icuro, VVGG, VAPH, Museum Dr. Guislain Gent. Met de steun van de Vlaamse Overheid en de ministers Jo Vandeurzen, Koen Geens en Maggie De Block.

www.vangevangenisnaarzorg.be

INHOUD PERSDOSSIER:

1. OVER DE CAMPAGNE
2. PROGRAMMA START CAMPAGNE EN PERSVOORSTELLING
3. CAMPAGNESONG 'TAKE CARE OF ME' DOOR MARC VANHIE
4. FIETSTOCHTEN 'VAN GEVANGENIS NAAR ZORG'
5. ENKELE MENSEN AAN HET WOORD OVER DE CAMPAGNE
6. WIST JE DAT...
7. PLAATSELIJKE ACIVITEITEN
8. PROJECTEN BINNEN DE CAMPAGNE
9. HET PROJECT TE GEKI!? EVEN VOORSTELLEN
10. PARTNERS TE GEKI!? CAMPAGNE INTERNERING

1. OVER DE CAMPAGNE

Situering van de campagne en het zorglandschap

In Vlaanderen blijkt de kennis over internering zeer gering te zijn, waardoor heel wat vooroordelen en misverstanden blijven bestaan.

Te Gek!? wil met de campagne 'Van Gevangenis naar Zorg' een licht werpen op de verschillende aspecten van internering: Wat is internering precies? Wie zijn deze 'geïnterneerden'? Wat gebeurt er met hen? Wat na een periode van internering? We zetten de vele zorgtrajecten in de kijker die voor deze mensen uitgebouwd zijn, proberen die trajecten bekender te maken, en willen tonen hoe de hedendaagse zorg voor hen er uitziet.

Wat is internering?

Internering is een beveiligingsmaatregel van onbepaalde duur voor een persoon die een misdrijf heeft gepleegd, maar die door zijn psychische kwetsbaarheid en/of mentale beperking onvoldoende in staat is om controle te hebben over zijn daden. De rechter beslist om iemand te interneren met als doel de maatschappij te beschermen én in de nodige zorg en begeleiding te voorzien zodat de persoon in kwestie later op een veilige en verantwoorde manier weer een plaats in de maatschappij kan innemen.

BIJKOMENDE INFO OVER INTERNERING, WAAROM EEN CAMPAGNE OVER INTERNERING NODIG IS EN OVER HET ZORGLANDSCHAP VINDT U TERUG OP DE WEBSITE VAN TE GEK!?:

<https://www.tegek.be/internering.html>

2. PROGRAMMA PERSVOORSTELLING EN START CAMPAGNE

9.30u (stipt!) Startschot van een korte symbolische fietstocht 'Van Gevangenis naar Zorg' van onder de poort van de gevangenis in Antwerpen naar het Forensisch Psychiatrisch Centrum in Antwerpen (FPC Antwerpen).

Met deelname van een 50-tal fietsers waaronder federaal minister van Justitie Koen Geens, verschillende personen met interneringsstatuut, begeleiders, BV's onder andere van het Hartteam met Jef De Smedt (acteur Familie), Zohra (DJ, zangeres) en Andy Peelman (acteur De buurtpolitie).

In het FPC Antwerpen wordt de groep fietsers opgewacht door onder meer federaal minister Maggie De Block en Vlaams minister Jo Vandeurzen.

10u Persvoorstelling nieuwe campagne

Toespraken door:

- Mevrouw Ingeborg Jeandarme, hoofdgeneesheer FPC Antwerpen (verwelkoming)
- De heer Koen Geens, federaal minister van Justitie.
- Mevrouw Maggie De Block, federaal minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.
- De heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

In aanwezigheid van heel wat personen met interneringsstatuut en deskundigen.´

Vanaf 10.30u is er mogelijkheid om foto's te nemen en betrokkenen te interviewen. Tijdens de persvoorstelling wordt u een persdossier overhandigd met alle info over de campagne. Dit persdossier kan opgevraagd worden vanaf zaterdag 21/4 om 11u.

11u Start van de 3 grote fietstochten naar de Psychiatrische Ziekenhuizen van Rekem (115 km), Zelzate (50 km) en Bierbeek (66 km). Ongeveer 200 fietsers nemen daaraan deel, waaronder meer dan 50 personen met interneringsstatuut, naast BV's, begeleiders en sympathisanten.

3. CAMPAGNESONG 'TAKE CARE OF ME' DOOR MARC VANHIE

MARC VANHIE, die na zijn periode met THE BET nog voor diverse artiesten werkte, schreef de campagnesong TAKE CARE OF ME.

<https://www.youtube.com/watch?v=tQfed5L9dzI>

<https://www.facebook.com/ProjectTeGek/videos/10156243807908210/>

Je kan de filmpjes ook vinden op de website:

<https://www.tegek.be/internerings/campagnemateriaal.html>

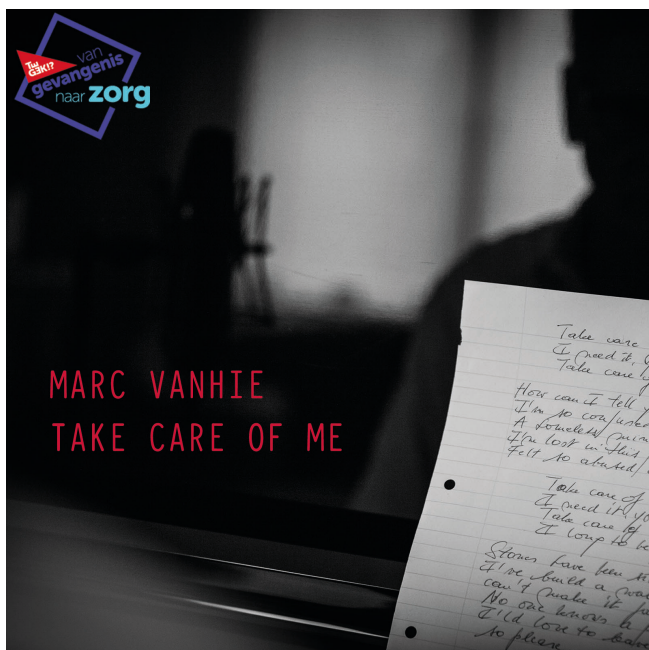
Marc Vanhie:

“Hoe begin je aan een lied over geïnterneerde personen, die wegens plaatsgebrek vaak niet in een psychiatrisch centrum terecht kunnen en zo noodgedwongen in de gevangenis belanden?

Wegens het zeer specifieke van deze situatie zorgde dit ietwat voor een uitdaging en vroeg het enkele weken geduld eer de juiste invalshoek gevonden werd.

‘Take care of me’ werd me als het ware ingefluisterd, een ingeving, en bood me de mogelijkheid om de kwetsbaarheid en behoefte aan zorg uit te drukken.

Mocht het tot wat meer begrip & mededogen leiden én de campagne van Te Gek!? ondersteunen, zou dat bijzonder mooi zijn”

4. FIETSTOCHTEN 'VAN GEVANGENIS NAAR ZORG'

België heeft de laatste jaren aanzienlijke inspanningen geleverd om te komen tot aangepaste zorgtrajecten voor geïnterneerde personen. Dankzij de uitbouw van gespecialiseerde voorzieningen, zowel residentieel als ambulante, kunnen steeds meer geïnterneerde personen de gevangenis verlaten en de nodige zorg en omkadering krijgen.

Deze evolutie willen we uitdrukken in enkele symbolische fietstochten (naar de psychiatrische ziekenhuizen in Rekem, Zelzate en Bierbeek).

Om dit in beeld te brengen wordt er bij de start van de campagne niet alleen van gevangenis naar zorg gefietst. We zullen ook letterlijk de klemtoon verschuiven in het woord internering zodat het accent op het woorddeel *ring* komt te liggen.

Tijdens de korte fietstocht van de gevangenis van Antwerpen naar het FPC Antwerpen is het de bedoeling om deze klemtoonverschuiving 'ringend' te laten weerklinken.

De nieuwe campagne wil bij velen immers een belletje doen rinkelen: met internering moet het van Gevangenis naar Zorg.

5. ENKELE MENSEN AAN HET WOORD

“Te Gek!? slaagt erin om met hun jaarlijkse campagnes telkens een ander aspect van geestelijke gezondheid te belichten én om het taboe daarrond verder te laten afbrokkelen. Dit jaar kiest Te Gek!? voor een actie rond internering. Terecht, want door een goede en kwaliteitsvolle geestelijke gezondheidszorg voor geïnterneerden kunnen we werken aan hun re-integratie om zo een veiligere samenleving creëren.”

Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Wat een campagne zoals Te Gek?! dit jaar doet rond internering is enorm belangrijk. De nieuwe interneringswet, die sinds 1 oktober 2016 van kracht is, geeft personen een aangepaste opvang en zorg, maar blijft tegelijkertijd een veiligheidsmaatregel zodat de persoon geen bedreiging meer vormt voor de samenleving. Vandaag zitten er zo een 543 geïnterneerden in de Belgische gevangenissen, voor de interneringswet waren dit er nog quasi 1.100. We doen belangrijke stappen in de juiste richting om met de verschillende partners en de verschillende niveaus een humaner detentiebeleid te voeren.

Koen Geens, federaal minister van Justitie

“Iedere burger heeft recht op de juiste zorg, op het juiste moment en op de juiste plaats. Dat geldt zeker ook voor onze meest kwetsbare burgers. Vandaag gaat het over een bijzondere groep van psychisch kwetsbare mensen: geïnterneerde patiënten. Zij hebben nood aan intensieve begeleiding en zorg op maat. Enkel zo kunnen ze op termijn doorstromen naar de gewone zorgverlening en eventueel genezen. Het zorgaanbod voor geïnterneerden in ons land is lang een pijnpunt geweest, maar de voorbije jaren hebben we daar keihard aan gewerkt. En het mag gezegd: we zijn op de goede weg! Dat de campagne *Te Gek!?* nu inzet op dit thema, moedigt ons enkel extra aan om door te gaan. Tot elke geïnterneerde patiënt in ons land de zorg en begeleiding krijgt waar hij of zij recht op

heeft.”

Maggie De Block, federaal minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

"Door eenzaamheid, verdriet en drankgebruik heb ik feiten gepleegd. Ik begrijp achteraf zelf niet hoe het zo ver is kunnen komen en ik heb erg veel spijt van wat ik heb gedaan.

Ik werd geïnterneerd en sta op de wachtlijst voor behandeling in Sint-Kamillus in Bierbeek, in afwachting daarvan verblijf ik nu in de strafinrichting van Merksplas. Wachten weegt zwaar op een mens, gelukkig krijg ik zeer veel hulp van het zorgteam in de gevangenis hier. Ik probeer positief naar de toekomst te kijken. In Bierbeek hoop ik met therapie te kunnen doorgroeien naar begeleid

wonen. Ik wil zo stap voor stap mijn leven opnieuw opbouwen.

Veel mensen weten niet wat internering precies inhoudt en daarom vind ik deze campagne zo belangrijk."

Mario, 51 jaar, gevangenis Merksplas

"Dankzij mijn verblijf en behandeling in Sint-Jan-Baptist in Zelzate, is mijn leven volledig veranderd. Ik heb hier inzicht gekregen in mijn eigen functioneren en heb geleerd om op een andere manier met mijn problemen om te gaan. Omdat ik zo'n enorme evolutie heb doorgemaakt als persoon, heb ik geleerd mijn eigen leven echt te waarderen.

Vroeger had ik een erg negatief idee over internering en psychiatrie, maar het is me nu duidelijk dat dit iedereen kan overkomen.

Er bestaat helaas nog een groot taboe rond internering. Door onwetendheid, wordt snel gedacht dat alle personen met een interneringsstatuut gevaarlijk zijn.

Daarom vind ik deze campagne zo belangrijk, graag wil ik mijn eigen steentje bijdragen aan het creëren van een correcter beeld over mensen met een interneringsstatuut. Ik wil duidelijk maken dat internering net kan leiden tot re-integratie in de maatschappij."

Aline, PC St-Jan-Baptist Zelzate

Op de website van Te Gek!? vindt u enkele beklijvende getuigenissen:

<https://www.tegek.be/internering/beeldmateriaal.html>

6. WIST JE DAT...

Wist je dat...

het gebruik van alcohol of drugs bij vele geïnterneerde personen een belangrijke factor is bij het plegen van de feiten?

- internering geen straf is maar een maatregel die de maatschappij beschermt en de betrokken persoon voorziet van de nodige zorg?
- internering niet betekent dat iemand steeds in een gesloten instelling verblijft? Sommigen verblijven op een halfopen afdeling of wonen zelfstandig, anderen in een psychiatrisch centrum of gevangenis.
- het de rechter is die bepaalt of iemand geïnterneerd wordt? Dat gebeurt op advies van een expert-psychiater.
- een geïnterneerde persoon die zijn/haar behandeling op een gespecialiseerde afdeling volledig doorloopt, minder kans loopt om te hervallen?
- het gebruik van alcohol of drugs bij vele geïnterneerde personen een belangrijke factor is bij het plegen van de feiten?
- internering een maatregel is zonder einddatum? Die kan daarom pas worden opgeheven wanneer de rechter oordeelt dat de psychische toestand voldoende gestabiliseerd is en de betrokkene geen gevaar meer betekent voor de maatschappij.
- sinds oktober 2016 een nieuwe interneringswet van kracht is? Vanaf dan kan een internering enkel uitgesproken worden wanneer door het gepleegde feit lichamelijke of geestelijke schade werd toegebracht aan een slachtoffer.
- eind 2013 er nog 1.087 personen met interneringsstatuut in de gevangenissen verbleven? Momenteel zijn er dat nog slechts 543.
- er begin december 2017 in België 3.421 personen geïnterneerd waren? Hiervan verbleef meer dan 2/3 buiten de gevangenis, in een ambulante of residentiële zorgtraject.
- de grote meerderheid van mensen met een psychische kwetsbaarheid nooit een misdrijf plegen?

7. PROJECTEN BINNEN DE CAMPAGNE

REGIONALE ACTIVITEITEN

Op zondag 22 april worden in 4 regio's vele plaatselijke activiteiten rond het thema internering opgezet en kunnen een aantal van de voorzieningen, bedoeld voor personen met interneringsstatuut bezocht worden.

Alle info is terug te vinden op www.vangevangenismaarzorg.be

OVERIGE PROJECTEN

Te Gek!? debatavond

17 mei in justitiehuis Leuven

Meer info binnenkort op onze website

Familiedag Similes

27 oktober 2018 in CAW GENT

Een warme ontmoeting tussen familieleden.

Deze familiedag wil een aanzet zijn om stil te staan bij het familiebeleid binnen internering.

Meer info: <https://www.tegek.be/agenda/familiedag-internering.html>

Documentairereeks internering

Na 'Gek en Geniaal' over psychose zal productiehuis De Chinezen een 4-delige reeks over Internering maken. Dat belooft!

8. HET PROJECT TE GEK!? EVEN VOORSTELLEN

Eigenlijk is het té gek om los te lopen: over ernstige psychische problemen wordt amper gepraat, terwijl één op drie personen in België er mee te maken krijgt. Dat is onrustwekkend veel. Het overkomt niet alleen anderen maar ook onszelf, onze kinderen, ouders, familie, vrienden, burens, kennissen, ...

En toch wordt er nog steeds mondjesmaat over gepraat. Die schroom is het gevolg van hardnekkige vooroordelen, stigmatisering, schaamte en een gebrek aan kennis. Helaas weerhoudt ze mensen er vaak van om over hun problemen te praten of tijdig hulp te zoeken, met alle gevolgen van dien.

Het project Te Gek!? wil die drempel slopen. Het tracht, samen met de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid, geestelijke gezondheid bespreekbaar te maken en streeft naar een juiste kijk op mensen met psychische problemen. Daartoe zet Te Gek!? al jaren grootschalige beeldvormingsprojecten rond geestelijke gezondheid op in Vlaanderen. Guy Swinnen is peter en Selah Sue is meter van Te Gek!?

Het project is inmiddels uitgegroeid tot een begrip, niet alleen in de gezondheidszorgsector maar ook bij het grote publiek. De lijst met bekende personen die al hun medewerking verleenden aan één of meerdere Te Gek!? initiatieven, is even lang als indrukwekkend.

Te Gek!? bracht reeds zeven cd's uit en negen dossiers over geestelijke gezondheid in samenwerking met De Standaard. Verder zette het diverse muziektheater- en literaire tournees op, zowel in Vlaamse culturele centra als in de sector welzijn en geestelijke gezondheid. Het ontwikkelde schoolproducties, novellen en non-fictiepublicaties, televisiereportages en – documentaires en een Te Gek!? Karavaan in elke Vlaamse provincie. Bovendien reed Te Gek!? vijfmaal zijn eigen Tour de France, waarbij telkens aandacht gevraagd werd voor een specifiek thema.

De voorbije jaren werden jaarcampagnes rond een specifiek thema opgezet, met name 'jongeren', 'psychose' en de campagne '4voor12' over signaalherkenning.

Begin 2018 werd het Te Gek!? scholenaanbod aangevuld met de prachtige nieuwe Te Gek!? infomobiel.

9. ORGANISATIE CAMPAGNE EN CONTACT

'Van Gevangenis naar Zorg' is een campagne van Te Gek!? i.s.m. de Vlaamse gevangenen, de justitiehuisen, de Forensische Psychiatrische Centra, verschillende Psychiatrische Ziekenhuizen, de netwerken internering, Similes, Zorgnet-Icuro, VVGG, VAPH, Museum Dr. Guislain. Met de steun van de Vlaamse Overheid en de ministers Jo Vandeurzen, Koen Geens en Maggie De Block.

Contact:

FPC ANTWERPEN: Sandra Vansteenkiste 0491/719967 sandra.vansteenkiste@fpcnv.be

TE GEK!?: Marc Hellinckx – 0494/843154 marc@tegek.be / Larissa Vallons – 0499/421104 larissa@tegek.be

www.tegek.be

www.vangevangenisnaarzorg.be

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#)

10. PARTNERS TE GEK!? CAMPAGNE INTERNERING

FINTRO
BNP PARIBAS GROEP

dS De
Standaard

janssen

OXYPAS
Professional Footwear

GEESTELIJKGEZOND
Vlaanderen

SINT-ANNENDAEL
GRAUWZUSTERS

Federale Overheidsdienst **Justitie**
Service public fédéral **Justice**

Vlaanderen
verbeelding werkt

federale overheidsdienst
VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU